

— Менъ ми струва, ний прѣбързваме съ нашата прѣсжда надъ българитѣ-опълченци, като казваме, че тѣ още при първата съ турцитѣ срѣща, ще избѣгатъ. Този отзивъ не почива на никакво основание, толкова повече, че опълченцитѣ още не сж влизали въ бой. Напротивъ, ний знаемъ, че българитѣ доброволци въ Сърбия миналата година твърдѣ юнашки се биха съ турцитѣ. Колкото се отнася до неблагодарността на българския народъ, ний още по-малка основа имаме да нападаме на него и да го осждаме! Е, за какво да ни благодарятъ? Че сме дошли да ги освобождаваме ли? Но ний още не сме ги освободили. А ний знаемъ, па и българитѣ твѣдѣ добрѣ помнятъ, че русситѣ не веднажъ сж дохождали да ги освобождаватъ и винаги сж ги оставили пакъ въ рѣцѣтѣ на звѣроветѣ турци. Най-послѣ, за туй ли да ни бждатъ благодарни, че нашитѣ „Гавриличи“ по нѣкой пѣтъ имъ досаждатъ съ своитѣ искания, а пѣкъ компанията Коганъ, Горвицъ и Грегеръ съвършено ги ограбва?! Не, господа, това е фактъ. Азъ самъ лично видѣхъ, когато, „чифутитѣ“ чиновници отъ казаната компания, задигаха, безъ да заплащатъ, отъ хамбаритѣ ичемикъ, а отъ полето сѣно, прѣкъсна Лихачевъ Усова, който искаше да му възрази.

Слѣдъ обѣдъ се получи извѣстие, че Търново билъ прѣвзетъ отъ нашия прѣденъ кавалерийски отрядъ, и на опълчението веднага се заповѣда да трѣгне. Но когато то бѣше готово да напусне Батакъ, получи се нова заповѣдъ отъ началника на отряда, генералъ Гурко, да чакаме неговото пристигание. По тая причина опълчението се приготви за посрѣщане на началника. Дружинитѣ се построиха съ фронтъ къмъ истокъ — въ една линия, — по дружинно, въ двухъ-взводна колона, а обоза на лѣвия флангъ. Тѣкмо въ 5 часа слѣдъ обѣдъ генералъ Гурко пристигна на бивуака.

Генералъ Гурко бѣше чловѣкъ на срѣдня възраст, прѣдставителенъ, съ едъръ ръстъ и орловъ погледъ. Въ движенията му се видеше и четеше енергия, рѣшителност и отвага: качества особено необходими за началникъ на прѣденъ отрядъ,

Генералъ Гурко на конъ обиколи цѣлото опълчение, като поздравляваше дружинитѣ съ грѣмливия си гласъ.

Слѣдъ като обходи цѣлия фронтъ, той се обърна къмъ опълченцитѣ приблизително съ слѣдующата рѣчь:

— „Братцы! Ний отиваме противъ турцитѣ — вѣковнитѣ врагове на славянитѣ, изобщо, и на българитѣ — частно.